

1982. MAR. 3.

244
A Budapest Gyűjtemény látnivalói

Várkerületi dokumentumok

Alapvető titkok felfedezése

Hol kezdődik a hazafiasságra nevelés? Mi az első állomása a honismeretnek? Ezek a gyakori kérdések vetődnek fel az emberben, amikor a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi épületének mostani kiállításán nézelődik. A válasz a tárlókban kínálkozik, a kiállított dokumentumok üzenetével: *alapvető fontosságú sa-*

Buda látképe a XVII. században, a török uralom alatt. (Boutibon rajza, Lenhardt metszete)

ját, legszűkebb környezetünk megismerése, titkainak felfedezése.

A kiállítás rendezőinek feltehetőleg ez a felismerés volt a céljuk. Ezért határozták el, hogy a százéves Budapest Gyűjtemény dokumentumaiból kiállításorozatot rendeznek, és egymást követő kiállításokon bemutatják a főváros kerületeinek történetét. Az ország legnagyobb és legrégebbi helytörténeti gyűjteménye bőséges kincstára a színes és érdekes dokumentumoknak, amelyeknek egyik legnagyobb vonzereje, hogy valamennyiünk számára elérhetőek, bárki tanulmányozhatja őket, tájékozódhat belőlük. A könyveken, újságokon, folyóiratokon kívül képeket, fényképeket, plakátokat és sokféle aprónyomatványt is őriz a Budapest Gyűjtemény. Főleg az utóbbiak ingyencesége az érdeklődők számára: olyan részletekről, apróságokról tanúskodnak, amelyek egy-egy korszak hétköznapijairól, a társadalmi élet háttéréről tájékoztatnak.

Az innen válogatott kiállítási anyag tulajdonképpen nem más, mint kedvelt. Biztatás honismeretre, helyismeretre.

A sorozatnyitó kiállítás az I. kerület dokumentumait mutatja be. Ez a választás nemcsak ké-

zenfekvő, hanem szerencsés is, hiszen alighanem a Várkerületről őrzi a legtöbb, legváltozatosabb dokumentumanyagot a Budapest Gyűjtemény.

A kiállítás látnivalói közül csak néhányat említünk meg külön. Bemutatják a Budát ábrázoló legkorábbi hiteles látképet, Buda első ábrázolásától — ami a Schedel-krónikában, 1493-ban jelent meg — törökkori és reformkori metszetekig, képekig. Láthatjuk a budai várat, mint palotát, erődítményrendszert, és polgári lakónegyed, természetesen a Tabán, a Viziváros, a Krisztinaváros és a Várhegy is szerepel a kiállítási anyagban.

A látható dokumentumok jó része eredeti, forrásértékű. Eredetiben láthatjuk a már említett Schedel-krónika mellett a Budai Jogkönyvet, ami a XVI. század elejéről származik, és a kor egyik legjelentősebb városi jogszabálygyűjteménye. Megtekinthetjük az 1696-os Zeigert, ami nem más, mint a Vár utcáinak, épületeinek, tulajdonosainak kéziratos adattára. A világon egyetlen példány létezik a XVI. századi röplapból, amely egy budai lőporrobbanást ábrázol, színezett fametszettel illusztrálva.

A különleges történeti emlékek mellett térképeket, korabeli képeslapokat, újságokat, iskolai bizonyítványokat, számlákat, művészeti és művelődéstörténeti események dokumentumait találjuk a tárlókban. A kerület mai életéről üzemi lapok példányai, vállalati kiadványok, fotók próbálkoznak tanúskodni.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár érdekes kiállítása mindenki számára érdekes; de az igazán fontos lenne, hogy az érdekeltek, a várkerületiek minél többen eljussanak ide. Az iskolásoknak, csoportos érdeklődőknek érdemes telefonon jelezni látogatásuk időpontját, mert a Budapest Gyűjtemény munkatársai — kívánságukra — tárlatvezetést is tartanak.